

In de bedrijfstak is er al vaak gediscussieerd over het indemniteitsbeginsel en kennelijk gebeurt dat nog steeds. In juni 2014 werd een cassatieberoep over dit onderwerp bij de Hoge Raad ingediend. Het is voor een adviseur belangrijk om van de ontwikkelingen rondom dit onderwerp op de hoogte te zijn en te blijven.

Anita Hol-Bubeck

INDEMNITEITSBEGINSEL NOG STEEDS IN DISCUSSIE

(taak 3: eindterm 1e en toetsterm 1e.3)

Het indemniteitsbeginsel is in het verzekeringsrecht vastgelegd in artikel 7: 960 BW: 'De verzekerde zal krachtens de verzekering geen vergoeding ontvangen waardoor hij in een duidelijk voordeliger positie zou geraken. De vorige zin mist toepassing bij voorafgaande taxatie van de waarde van een zaak tot stand gekomen krachtens een aan een deskundige opgedragen beslissing of krachtens een beslissing van partijen overeenkomstig het advies van een deskundige.' Kortweg gezegd: een verzekerde mag er bij een schade niet beter van worden; dat kan alleen maar als er sprake is van een taxatie. Als een verzekerde een huis heeft waarvan de waarde voor de schade € 250.000 is, dan lijdt hij een schade van € 250.000 als het huis afbrandt en dan mag hij geen hogere schadevergoeding ontvangen dan de schade: € 250.000. Zou het pand getaxteerd zijn voor bijvoorbeeld € 300.000, dan is de getaxeerde waarde de waarde die vergoed wordt.

Doordat goederen op basis van diverse soorten waarden verzekerd kunnen worden, kan er discussie ontstaan over de vraag of de vergoeding misschien in strijd is met het indemniteitsbeginsel. Een verzekerde die een vergoeding ontvangt op basis van bijvoorbeeld herbouwwaarde of nieuwwaarde lijkt daardoor ook in een voordeligere positie te raken. Hiervan is vast komen te staan dat dit niet het geval is omdat een verzekerde de goederen op basis van dagwaarde (even oud en in dezelfde staat) niet terug kan kopen en wel nieuwe zaken moet kopen. Dan

is het ook niet onredelijk om de nieuwwaarde te vergoeden. Af en toe laat de discussie weer op omdat er bijvoorbeeld bij autoverzekeringen een erg lange nieuwaardetermin in de nieuwwaarderegeling is opgenomen.

ARREST GERECHTSHOF

Op 27 januari 2006 brandde een boerderij volledig af en de verzekerde ontving van zijn verzekeraar een schadevergoeding op basis van sloopwaarde incl. BTW van € 15.886,50. De assurantietussenpersoon had geadviseerd het pand op basis van sloopwaarde te verzekeren. De verzekerde stelt dat de tussenpersoon haar zorgplicht geschonden heeft. De tussenpersoon had gezegd dat de boerderij alleen maar verzekerd kon worden op basis van sloopwaarde, terwijl achteraf bleek dat de boerderij ook tegen herbouwwaarde dan wel tegen verkoopwaarde verzekerd had kunnen worden. De assurantietussenpersoon zegt dat de eigenaar voorafgaand aan de brand voornemens was de boerderij te slopen en te vervangen door twee nieuwbouwwoningen. Dañ zou een uitkering hoger dan de sloopwaarde in strijd zou zijn met het indemniteitsbeginsel.

Het gerechtshof oordeelt dat voldoende vaststaat dat de eigenaar voornemens was om de boerderij te slopen en hij daarom op grond van het indemniteitsbeginsel geen hogere schadevergoeding (dus niet op basis van herbouwwaarde of nieuwwaarde) gekregen zou hebben gekregen dan de sloopwaarde van het pand. De vorderingen tegen de assurantietussenpersoon worden afgewezen.

ARREST HOGE RAAD

In cassatie was aan de orde of het hof er inderdaad terecht van uitgegaan is dat de verzekerde van plan was om de boerderij te slopen. Volgens de Hoge Raad is er geen sprake van een onjuiste rechtsopvatting van het gerechtshof en is de uitspraak van het hof naar behoren gemotiveerd. De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep op grond van artikel 81 lid 1 RO. De Hoge Raad geeft geen inhoudelijk oordeel over de kwestie en het arrest van het hof wordt bekrachtigd.

Tot slot:

Door eerdere uitspraken van de Hoge Raad (ECLI:NL:HR:1994:ZC1520) kwam vast te staan dat als de vergoeding gebruikt wordt voor het verkrijgen van nieuwe zaken voor de voortzetting van het bedrijf of de huishouding de vergoeding ook op basis van nieuwwaarde en herbouwwaarde in beginsel verenigbaar is met het indemniteitsbeginsel. Dat was bij de schade aan de boerderij niet aan de orde.

*Uitspraak Gerechtshof:
ECLI:NL:RBARN:2011:BP3591 en
Bekrachtiging/bevestiging cassatie:
ECLI:NL:HR:2014:1534*